

Osudové osmičky v dějinách českých i oucmanických

Letopočty s osmičkou na konci údajně hrají v dějinách českého národa zásadní roli. Když se však důkladněji podíváme na českou historii, zjistíme, že tomu tak úplně není.

Pravdou však je, že v našich dějinách najdeme cca 34 důležitých událost, které se staly v roce, jehož letopočet končí osmičkou. Když bychom se podívali na jejich přehled tak vidíme, že jenom jejich popis by zabral několik přednášek. Zmiňme proto jen nejdůležitější.

658	smrt Sába, jednoho z prvních známých vládců na území České kotliny. Je však také možné, že zemřel o rok později
848	válečné střetnutí Čechů s franským vojskem Ludvíka Němce. Trvaly do dalšího roku a vítězně z něj vyšly české oddíly
898	Na Moravě vznikly rozpory mezi Mojmírem II. a jeho bratrem Svatoplukem. Toho využili Frankové, avšak byli poraženi
908	Rozvrat velkomoravského státu, způsobený opakovanými maďarskými útoky
1048	V Rajhradě na Moravě bylo u kostela s. Petra a Pavla založeno benediktinské proboštví benediktinského kláštera
1077/78	Olomoucký kníže Ota a jeho manželka Eufemie založili na Hradisku u Olomouce benediktinský klášter
1108	Přemyslovci nechali v říjnu svými ozbrojenci vyvraždit konkurenční rod Vršovců
1158	Český kníže Vladislav II. získal od Římského císaře Fridricha Barbarossy královský titul
1248	V listopadu se konala bitva u Mostu, ve které Václav I. porazil odbojnou šlechtu, v jejíž čele stál jeho syn Přemysl
1278	26. srpna - Bitva na Moravském poli s římským králem Rudolfem Habsburským. V bitvě zahynul český král Přemysl Otakar II. V Čechách se dostal k vládě Ota Braniborský jako poručník následníka trůnu Václava II. V zemi začal panovat nepořádek a zvěle
1348	Král Karel IV. nechal založit Nové Město pražské, pražskou Karlovu univerzitu, Karlštejn. K Českému státu byla připojena Dolní Lužice
1378	Umírá král Karel IV., k moci se dostává jeho syn Václav IV.
1438	29.června Albrecht Rakouský korunován českým králem
1448	3. září obsadili Prahu oddíly Jiřího z Poděbrad. Ten tak získal významné postavení a začal užívat titul správce Království českého.
1458	Zemský správce Jiří z Poděbrad byl zvolen 2. března českým králem a 7. května korunován
1468	Proti Jiřímu z Poděbrad vystoupil uherský král a v průběhu roku obsadilo jeho vojsko značnou část Moravy.

	V Plzni byla Vytištěna Kronika Trojanská, první česká tištěná kniha
1478	Vladislav Jagellonský a Matyáš Korvín uzavírají 7. prosince v Olomouci smlouvu, podle níž směli oba používat titul českého krále. Vladislav Jagellonský v Čechách, Matyáš Korvín na Moravě, Slezsku a Lužicích.
1508	Zemský sněm přijal nařízení proti Jednotě bratrské, jež měla být zcela zničena
1608	do země vstoupilo vojsko rakousko-uherské konfederace vedené arcivévodou Matiášem (bratrem Rudolfa II) a moravský zemský sněm ho přijal za pána země. 25. června císař Rudolf II. postoupil Matyášovi Moravu, Uhry a rakouské země a sám si ponechal Čechy a císařskou korunu. Morava se tak stala nezávislou na Čechách.
1618	23. května byly při sjezdu českých stavů vyhozeni z okna Pražského hradu císařovy místodržící Jaroslav Bořita z Martinic, Vilém Slavata a psař Fabricius. Událost je známa jako pražská defenestrace Začátek třicetileté války
1648	vpád švédských vojsk do Prahy. Obsazena byla Malá Strana a Hradčany 24.10 byl ve Vestfálsku podepsán mír, jímž skončila třicetiletá válka
1738	V Praze vznikla první stálá činoherní scéna V Kotcích
1758	V květnu vpadli na Moravu Prusové, jejich odpor byl zastaven u Olomouce. 30. června bylo pruské vojsko poraženo v bitvě u Domašova rakouským vojskem vedeným generálem Laudonem.
1778	další vpád pruských vojsk do severních Čech. Marie Terezie pak nechala založit pevnosti Terezín a Josefov
1818	v Praze bylo založeno 15. dubna Vlastenecké muzeum v Čechách s pozdějším názvem Národní muzeum
1848	revoluční rok schválena petice císaři, kde bylo požadováno zrovnoprávnění čeština a němčiny, zrušení poddanství, vytvoření státoprávního celku země koruny České, svobodu tisku, náboženství a shromažďování zrušení roboty, Slovanský sjezd, Windischgrätzova vojska potlačila shromáždění studentů rakouský císař Ferdinand se vzdal trůnu ve prospěch svého synovce Františka Josefa I.
1868	16. května slavnostně položen kámen Národního divadla
1878	7. dubna se konal ustavující sjezd Československé sociálně demokratické strany dělnické.
1918	Vznik československé republiky, prezidentem zvolen T. G. Masaryk konec 1. světové války

1938	29. září - Mnichovská dohoda, jejímž následkem se od Československa oddělily příhraniční oblasti, které se postoupily Německu.
1948	25. února Začátek komunistické totality v Československu
1968	Tzv. pražské jaro prezidentem zvolen Ludvík Svoboda 21. 8. obsadili naši zemi vojska Sovětského svazu a dalších čtyř "spřátelených" armád, které učinilo konec snahám o demokratizaci Československa
1978	První Čech ve vesmíru 2. - 10. března byl na palubě sovětské kosmické lodi Sojuz Vladimír Remek
1998	V únoru naši hokejisti vítězí na olympijském turnaji století v japonském Naganu K vládě se za pomoci tzv. opoziční smlouvě s ODS dostává Česká strana sociálně demokratická. Předsedou vlády se stává Miloš Zeman.

Z přehledu vidíme, že dvacáté století osmičkovými událostmi bohaté, bohužel většina z nich nebyla pro náš národ prospěšnými. Většinu z nich známe, můžeme o nich diskutovat, ale pro nás je nejdůležitější, že díky osvícenosti našich předků má naše obec již od roku 2014 kroniku obce a díky oucmanským kronikářům můžeme poznat, jak letopočty s pověstnou osmičkou na konci prožívali naši tehdejší spoluobčané.

I vznik kronik má svůj původ v osmičkovém roce. Byl umožněn revolučním rokem 1848. Tehdejší události, zejména zrušení cenzury, zrušení nevolnictví a zavedení místních samospráv byly příčinou toho, že o kroniky se začali zajímat úředníci správních orgánů. Zavedení kronik pak nařídil český půkrabí Karel Chotek (který mj. zemřel v roce 1868)

Pojďme se tedy podívat, jak osudové letopočty s osmičkou na konci viděli naši kronikáři. Většinu z těchto událostí zaznamenali dva z nich a sice František Pavlíček, čp 37 (1914 – 1957) a Jaroslav Müller, čp 16 (1958 – 1978)

1918

Tento rok byl posledním rokem válečným a bylo již zřejmé, že osud Rakouska-Uherska je naplněn. V obci se rekvírovali zemědělské plodiny, zejména brambory a obilí. Mlet se mohlo pouze na tzv. mlecí list. Samozřejmě, že se mlelo také načerno, proti čemuž úředníci prováděli kontroly. Obec také byla povinna dodat 35q obilí, pod pohrůžkou vojenských prohlídek všech stavení, když nebude dodávka splněna dobrovolně.

V tomto roce byl také objeven v Oucmanicích poklad. V domě čp 14 bylo při kopání sklepů nalezeno asi 100 stříbrných mincí, pocházejících ze XVII. století. Podle pověsti měly být v tomto stavení poklady dva, jeden velký a jeden malý.

V březnu tohoto roku se začalo pracovat na projektu vodovodu hledáním nejlepších tras. Jako zdroj byla původně uvažována Pitrova studně, ale později bylo přijato řešení vodojemem směrem k Sudislavi a napojení na sudislavský vodovod. Trasa se začala vyměřovat v srpnu.

V obci byl také nedostatek mouky a na stížnosti tehdejší hejtman odpověděl, že tak bohatá obec jako Oucmanice si musí pomoci sama. Do značné míry to svědčí o kvalitě hospodářů, ale také o šikovnosti obejít zákazy a k mouce si pomoci. Rekvizice obilí byly tak časté, že obec podala u hejtmanství proti tomu protest.

V říjnu pak obec přivítala vznik nového státu, Republiky československé. 29. října byly z hostinců sundány rakouské znaky a jak kronikář Pavlíček píše „ *a bylo s nimi po zásluze naloženo, byly totiž rozbity*“.

Jako metla zasáhla obec tzv. španělská chřipka. Téměř v každém stavení leželi 1-3 nemocní. Na nemoc se i umíralo a uzdravení trvalo i mnoho měsíců. V Oucmanicích měla naštěstí chřipka jen jednu oběť a to Františka Doležala z čp 38, který jí podlehl ve věku 29 let.

7 listopadu přeletěl přes obec první aeroplán.

Nový stát se potýkal s mnoha problémy a jedním z nich bylo i zdražování všeho, včetně potravin. Navíc v červnu přišly silné mrazy a pomrzlo mnoho obilí i ovoce. Jinak bylo počasí bez dalších extrémů a víska hleděla s optimismem do života ve svobodném státu.

1938

Rok 1938 byl zahájen nezvyklým atmosférickým jevem – polární září a to v úterý 25. ledna. Rudá záře pokrývala téměř polovinu oblohy a občané si původně mysleli, že se jedná o září z velkého požáru kdesi v okolí. Jiní tvrdili, že tento jev dělá vojsko svými světlomety, ale většina měla obavu, že takový jev nevěstí nic dobrého. Bohužel měli pravdu. Otázkou je, jestli rudá záře byla skutečně září polární, která se vyskytuje jen v severních zemích a má podobu proměnlivých a míhajících se odlesků na obloze v barvách zelené, modré, fialové a růžové. To by mohl rozhodnout na základě historických dat ČHMÚ.

21. května byli náhle povoláni do zbraně všichni záložníci. Josef Čermák z čp 25, Fr. Michal z čp 46, Emil Kubový z čp 40 a Fr. Hník z čp 43. V té době už bylo Němci obsazené Rakousko a nás měl stihnout podobný osud. Po čtyřech nedělích se všichni ve zdraví vrátili domů a panoval všeobecný názor, že válečné napětí povolilo a Německo se naší armády a jejímu pohraničnímu opevnění zaleklo. Jak se ukázalo, byl to hluboký omyl.

V tomto roce proběhly v obci volby, vynucené politickými poměry. Zajímavý však byl jejich průběh a forma. Volby připadly na 12. června – svátek Nejsvětější Trojice, kdy je u nás pouť a lidem se k volbám nechtělo. Považovali je spíše za obtíž. Proto byla sestavena jednotná kandidátka dohodou všech stran o počtu mandátů. Tím volby odpadly a hospodyně se radovaly. Mandáty byly rozděleny podle dohody takto: Republikánská strana 6, Fašistická strana 3 a Strana lidová 1 mandát. Spokojenost netrvala dlouho protože fašistická strana začala dohodu zpochybňovat, došlo k hádkám o kandidaturu Jos. Roubínka a nakonec se přece jen volby musely konat. Jejich výsledek byl tento: Republikánská strana 7 mandátů,

Strana lidová 2, Strana národního sjednocení 2 a Fašistická strana 1 mandát. Volby znamenaly ve fašistické straně velkou roztrpčenost, a zde kronikář poznamenává: „*snad i oprávněnou*“

Protože hádku vyvolala právě fašistická strana, těžko poznámce kronikáře rozumět, protože sympatie k fašistické straně jsou velmi málo pravděpodobné. Starostou byl pak zvolen Josef Vorba.

Od začátku září zavládlo zlé tušení, že se připravuje něco velkého a zlého, nikdo však netušil co. 14. září byli náhle opět povoláni do služby záložníci, celkem 8 mužů. Rovněž se museli odvézt dva evidovaní koně. Do této atmosféry navíc zemřel oblíbený hostinský Václav Vašata ve věku 33 let.

21. září pak dorazila zdrcující zpráva, že ministerský předseda Chamberlein dal Hitlerovi souhlas k osídlení Sudet bez boje. Zprvu se jí nevěřilo a nikdo nepochyboval o pomoci Anglie, Francie a Ruska. Znovu byly odevzdáni koně, kteří se mezitím vrátili majitelům a zdálo se, že válka je na spadnutí. Do obce se přestalo vozit mléko i chleba, protože nebylo dost koní a byly problémy i s dokončením podzimních prací na poli. Lidé odsuzovali vládu, kolovali smyšlené zprávy a až mnichovská dohoda učinila těmto zprávám konec. Z Oucmanic bylo povoláno 23 mužů na vyklizení opevnění.

5. října odstoupil prezident Beneš a do čela vlády se postavil gen. Syrový. Po mnichovských událostech však byly tyto změny občanům lhostejné a chovali se apaticky.

V Oucmanicích i okolních vesnicích se objevili stahující se a hlídkující vojáci. Ani oni sami nevěděli, co vlastně hlídají, protože v případě překročení demarkační linie Němci, tak stejně střílet nesměli. Mnozí místo hlídek pomáhali na polích, někteří však měli pro vesnickou práci jen posměšky. Pak došlo k demobilizaci, do vsi se vrátili všichni vojáci i koně, mnichovské období skončilo a zatrplost zůstala. Zůstala hlavně u vojáků, kteří chtěli za vlast bojovat, a nebylo jim to umožněno.

Historie nakonec ukázala, že pravděpodobně to bylo dobře. Československo by se bez cizí pomoci německé přesile neubránílo a mnoho rodin by přišlo o své táty a hospodáře, včetně těch oucmanických. I proto máme dnes v Oucmanicích jen jeden pomník padlých.

V následujícím zbytku roku se pak politické strany sloučili do jedné – Strany národní jednoty. Prezidentem byl zvolen Dr. Emil Hácha, muž nábožensky založený, což většina obyvatelstva přijala s povděkem a došlo k celkovému uklidnění a návratu k pracím každého dne. Jako zajímavost můžeme uvést, že na konci roku bylo do sálu hospody u Vašatů zakoupeno nové jeviště.

1948

Rok 1948 začíná v naší kronice rovněž připomínkou výročí s osmičkou na konci. Kronikář František Pavlíček připomíná založení univerzity Karlem IV. (1348), ukončení třicetileté války vestfálským mírem (1648), zrušení roboty po revolučních změnách v r. 1848 a konečně

i vznik našeho státu v r. 1918. Hodnocení únorových událostí se kronikář vyhýbá s tím, že jej ponecháme budoucím generacím, „*jen bychom si přáli více demokratického jednání*“

V obci byl vytvořen tzv. akční výbor s předsedou Karlem Holáskem, který měl téměř absolutní moc a schvaloval vše, co se v obci konalo. Bylo znárodněno žamberecké panství rodu Parishů. Velkou nevoli vyvolalo znárodnění Řehákova mlýna v Brandýse. V Brandýse se dokonce uskutečnil tábor lidu, ze kterého šli občané hromadně poděkovat Řehákovým za vše, co za války udělali pro lidi z okolí. Opatřovali pro sousedy i okolní obce mouku, často mleli i na černo, čímž riskovali deportaci celé rodiny do koncentračních táborů. Říkalo se, že od Řeháků nikdo nikdy neodešel s prázdnou. Poděkovat přišel i předseda KSČ a akčního výboru v Brandýse Novák.

V režii nového režimu proběhly první volby a to zajímavým způsobem. Každý občan dostal 2 lístky, jeden s předem vyplněnou kandidátkou a jeden bílý. Kdo souhlasil s politickými poměry, měl vhodit kandidátku, kdo nesouhlasil, vhodil lístek bílý. V Oucmanicích vhodilo kandidátku 84 voličů a lístek bílý 39.

Hospodářství začala být sužována vysokými dodávkami a nesmyslnými příkazy z ONV. Zemědělci například měli vymlátit všechno obilí do 28. října, kdy byly v proudu všechny podzimní práce. * * Do obce přišel poslanec Pospíšil a vyhrožoval rolníkům, že „*je zmáčkne, až z nich voda poteče*“, nebudou-li mlátit v neděli a v noci. Přidali se k němu i dva dělníci, kteří o hospodaření nic nevěděli, Držmíšek a Trávníček ze Zárecké Lhoty. Trávníček se choval tak sprostě, že jej museli místní komunisté umravnit.

Do obce také přišla hospodářská kontrola a rozdávala pokuty za nesplněné dodávky a špatná hlášení. Tak např. v čp 1 našli mléko, za což bylo 500 Kč pokuty. V čp 43 zase 100 Kč za to, že hospodář nahlásil vepře o měsíc mladšího, než byl. Proklamace o tom, jak máme vládu dělníků a rolníků byly vzhledem k tomu, co vláda prováděla velmi trapné a pokud by se teď konaly volby, byla by bílých lístků jistě většina.

Každý kdo nebyl pojištěn, musel vstoupit do tzv. Národního pojištění. Bylo to jen tahání peněz z kapes lidí a sám úředník, uzavírající pojistky, řekl, že teď nebudeme ukládat do kempelčiky, ale platit pojišťovně. Bylo také založeno strojní družstvo, což hospodáři kvitovali s povděkem. Bylo vybaveno traktorem s vozem, pluhem, samovazem. Všude pokračovalo zestátnění větších majetků. Na Kališti byl znárodněn Fikejzův dvůr, což na hospodáře působilo depresivně a velmi ochabli v hospodaření, protože nic nemá smysl a stejně jim všechno seberou. Na konci roku byl objednáno nové zvoncek do kapličky, protože starý zvonek, rekvírovaný za války se nepodařilo vypátrat. Zvonek měl být dodán První moravskou zvonárnou Michera, ale dodací lhůta dávno uplynula a zvonek nikde, údajně pro nedostatek kovu. Oucmanští to vyřešili tak, že udělali sbírku másla a s tímto máslem zajel soused Lásko do Brna a dohodl dodání zvonku do velikonoce 1949. Tuto příhodu bychom mohli žertovně nazvat „*Počátek úplatků v Oucmanicích*“

** Pozn. kronikáře: V době, kterou popisuji, bylo běžné, že obilí se vozilo do stodol ve snopech a mlátilo se až v zimě. Důvodem byla skutečnost, že polní práce, vykonávané ručně nebo potahem, byly časově daleko náročnější než později, kdy přišla mechanizace. Během žní a po žních proto nebyl na mlácení čas, protože se muselo vše zorat, zasít ozimy a sklídit brambory, řepu a ostatní okopaniny. Pak se mohlo mlátit třeba do jara.

Tak skončil pohnutý rok 1948 v naší obci. Můžeme ale konstatovat jeden klad. V obci vládl mezi sousedy klid a nevládlo nepřátelství mezi hospodáři a komunisty tak, jako v jiných obcích a hospodářství nepustla. Nutno také říci, že i členové KSČ v Oucmanicích se chovali slušně a v létech pozdějších dokázali zabránit i nucenému vystěhování a perzekucím sedláků, což se jinde dělo.

1968

Rok 1968 probíhal v Oucmanicích ve dvou rovinách. Z pohledu běžného života a každodenní práce byl rokem celkem klidným. JZD Budoucnost hospodařilo dobře a poprvé byly vyplaceny družstevníkům mimořádné prémie za dobré výsledky. Společnost však vřela děním politickým, které bylo způsobeno především špatnou hospodářskou situací státu. Normální cestou nebylo ke koupi téměř nic, včetně různých potravin nebo běžných denních potřeb. Fronty se stály na maso, toaletní papír, pastu na zuby atd. Na vše se vyprávěly vtipy a Jaroslav Müller jeden z nich dokonce zaznamenal, což je ve vedení kronik naprostou výjimkou a raritou. Tady je:

Prezident Antonín Novotný a Jozef Lenárt jdou po své politické práci procházkou Prahou a jak tak rozmlouvali a řešili národnostní a hospodářské otázky, které se den ode dne zhoršují, došli ke kříži, u kterého se zastavili, a Lenárt pravil: „ Ten Kristus musel hodně vytrpět, když jej židé za živa ukřižovali, což tak kdyby naši lidé ukřižovali nás Antoníne!“ Tu Novotný energicky odpověděl: „Věř mi Lenárte – dokud budu u vesla já, tak se to nestane, neboť nebude dřevo, ani hřebík“.

Ve společnosti byla patrná touha po svobodě a odpor proti KSČ. Vytahovali se staré kauzy např. smrt Jana Masaryka, umučení faráře Toufara z Čihošti atd. Tyto nálady byly i ve straně samotné. Společnost chce rehabilitovat režimem stíhané lidi, navracet majetky, obnovovat soukromé vlastnictví a podobně. Objevovala se hesla, která vyzývala občany k odporu proti KSČ. Hromadily se veřejné výzvy k odstoupení Antonína Novotného z funkce prezidenta, což se nakonec 22. března stalo. Lidé to přijali s nadšením a volbu nového prezidenta gen. Ludvíka Svobody s důvěrou, že obrodný proces bude pokračovat a hospodářské i politické poměry se zlepší. Jejich naděje se neměla splnit a kletba pověstných osmiček v letopočtu se v osmém měsíci roku 1968 opět naplnila. O následujících událostech nechme promluvit člověka nejpovolanějšího a to tehdejšího kronikáře Jaroslava Müllera.

„Je středa ráno po klidné noci na naši vesničku slunéčko se probírá na obzoru, zdá se, že bude pěkný den. Píše se 21. srpna roku 1968. Počasí ve žních nám nepřeje, pročež vítáme tento den. Někteří sousedé si zapínají v ranních hodinách rádio na předpověď počasí a běžných zpráv – jaké překvapení – tu slyší hlas – co to, zrada – okupace – neuvěřitelné – jako lavina běží zpráva od jednoho ke druhému, naši spojenci obsazují naši republiku. Lidé se ptají, druzí láteří, to jsou naši přátelé? S kanony a tanky přišli chránit naše občany před narušiteli socializmu. Tento den žádného práce netěší, přestává se pracovati, z bytů do

prostranství se ozývá hlas rádia. Lid naslouchá, rokuje se, oči se kalí slzami, když hlasatel pražského rozhlasu hlásí dva tanky před budovou rozhlasu a na rozloučenou se hraje naše státní hymna, ta naše – Kde domov můj....! Bylo dosti těch, kde slza rosila tvář. Ve dvanáct hodin zazněl hlas zvonku z věže kaple a houkání požární sirény na protest proti obsazení Československa. Občanstvo je smutné, ti starší si dnešní den připomínají k 15. březnu 1939. Ale jest tento politický zvrát pro ně mnohem bolestivější. Tím uzavírám tuto smutnou kapitolu dnešního dne odstavcem pozdější vývěsky v řeči české, ruské a slovenské:

Včera jste byli přátelé, dnes okupanti

Celý národ vás včera ctil, dnes vás proklíná

Věřím, že tento smutný stín, který byl mezi nás vržen kýmkoliv, nikdo z paměti českého občana nevymaže. Ptáme se, komu máme již věřit? Tolikráte raženého mírového hesla, veškeré nedorozumění řešiti vzájemnou diplomatickou cestou bez vojenského zásahu. Pravda vítězí, ale pravda vládne jinými prostředky než-li je moc. Jinak svoboda darovaná jest moderní otroctví. To jsou hesla dneška.

Naše kronika pak obsahuje podrobný popis následujících dní, nejenom v Oucmanicích, ale i v blízkém okolí. Život se prakticky zastavil. Lidé nechodili do práce, a pokud šli, tak se stejně nepracovalo, lidé neposílali děti do školy ani mateřské, sepisovaly se petice, provolání atd. Vše bylo marné a došlo k upevnění komunistické diktatury na dalších dvacet let. Další události se proti letopočtu s osmičkou zpozdily jen o rok (1989) i když semínko politických změn začalo klíčit již v roce 1988 na studentských a dalších demonstracích, připomínajících právě výročí 20-ti let okupace Československa.

Nedávno jsme vstoupili do roku 2018 a politické dění, neklid i nálady ve společnosti naznačují, že i tento rok by mohl přinést věci, které by byly pro národ nedobré. Žijeme v systému zastupitelské demokracie. Naše společnost je postavena na zastupitelské demokracii, Ústavě, dodržování zákonů a rovnosti osob před zákonem. To vše však přestává platit. Společnost, jakoby přestávala věřit demokratickým principům a volá po vládě pevné ruky. Kolik autoritativních režimů na těchto náladách v historii vyrostlo? Vrcholní představitelé státu přizpůsobují Ústavu svým výkladům a potřebám. Na parlamentní půdě se dokonce objevují názory, že v případě trestního stíhání se musí na vrcholného politika pohlížet jinak, než na řadového občana. To jsou pro budoucnost velmi nebezpečné názory a věrme, že jsou jen produktem politického hašteření, že nejsou znamením pro trvalejší vývoj naší společnosti a naši následovníci nebudou muset na rok 2018 srovnávat s minulými pohnutými léty s osmičkou na konci.